

Αθήνα, 2 Απριλίου 2025

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Στασιμότητα εν μέσω παρατεταμένης αβεβαιότητας

Τα αποτελέσματα της Ετήσιας Έκθεσης Ελληνικού Εμπορίου 2024

Το κύριο συμπέρασμα της 25^{ης} Ετήσιας Έκθεσης Ελληνικού Εμπορίου 2024 που παρουσιάστηκε σήμερα, 2 Απριλίου, από την ΕΣΕΕ, παρουσία του Υπουργού Ανάπτυξης κ. **Τάκη Θεοδωρικάκου** είναι πως το ελληνικό εμπόριο διατηρεί τη θέση του ως ο ισχυρότερος κλάδος και ο μεγαλύτερος εργοδότης της οικονομίας, έχοντας παρουσιάσει ισχυρή ανθεκτικότητα, ενώ καλείται να διαχειριστεί σοβαρές προκλήσεις. Ωστόσο, η αβεβαιότητα από τις διεθνείς οικονομικές εξελίξεις επηρεάζει καθοδικά τις προοπτικές του κλάδου συνολικά όταν την ίδια στιγμή η στασιμότητα στον κύκλο εργασιών πλήττει περισσότερο τις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

Η Έκθεση αναδεικνύει ως κυριότερα σημεία προβληματισμού τα εξής:

- Στασιμότητα τζίρου για σχεδόν τις μισές εμπορικές επιχειρήσεις σε περίοδο συνεχών αυξήσεων του λειτουργικού κόστους.
- Καθυστέρηση στον ψηφιακό και πράσινο μετασχηματισμό των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων, καθώς δίνουν προτεραιότητα στην επιβίωση.
- Η ονομαστική αύξηση της κατανάλωσης κατευθύνεται κατά κύριο λόγο σε είδη πρώτης ανάγκης (τρόφιμα, φάρμακα).
- Εντεινόμενη αβεβαιότητα σε διεθνές επίπεδο εκτιμάται ότι θα οδηγήσει σε καθυστέρηση επενδυτικών σχεδίων και συγκράτηση καταναλωτικών δαπανών, επιβραδύνοντας έτσι την ανάπτυξη.

Η ΕΣΕΕ 2024 αποτυπώνει με εμπειριστατωμένο τρόπο τις βασικές εξελίξεις σε οικονομία και εμπόριο. Σε γενικές γραμμές, η αύξηση του κύκλου εργασιών (+1,9%) ήταν χαμηλότερη του πληθωρισμού (+2,7%) ενώ καλύτερες ήταν οι επιδόσεις για αγαθά ανελαστικής ζήτησης. Οι αυτοαπασχολούμενοι στο εμπόριο συνέχισαν την καθοδική τους πορεία (-8,9%), επιβεβαιώνοντας και φέτος ότι οι παραδοσιακές «νάνο»-επιχειρήσεις εγκαταλείπουν σταδιακά αλλά με συνέπεια την αγορά, ενώ ο κλάδος παραμένει ο μεγαλύτερος εργοδότης της χώρας (16,3% της απασχόλησης) αλλά και με τους περισσότερους εργοδότες στην οικονομία (26,5%). Η καταναλωτική δαπάνη κινήθηκε μεν ανοδικά μέχρι το 2023, οπότε και σταματούν τα διαθέσιμα στατιστικά δεδομένα, αλλά αφενός κατευθύνθηκε σε αγορές κυρίως των απαραίτητων αγαθών και αφετέρου υπολείπεται ακόμη σημαντικά του προ της κρίσης χρέους επιπέδου, ακόμη και σε ονομαστικούς όρους. Την ίδια στιγμή, οι περιφερειακές ανισότητες, σε όρους κατανάλωσης, επιμένουν, παρά τα σχετικά προγράμματα, γεγονός που εγείρει ερωτήματα για την αποτελεσματικότητα και της ευρωπαϊκής περιφερειακής πολιτικής.

Οι εμπορικές ΑΕ, ΕΠΕ και ΙΚΕ επιχειρήσεις συνέχισαν την ανοδική τους πορεία και το 2023, ωστόσο, οι εξωγενείς κρίσεις και οι γεωπολιτικές εντάσεις, αποδυνάμωσαν τη δυναμική τους, επιβραδύνοντας την αύξηση του κύκλου εργασιών (σε +1,5%) και των μεικτών κερδών (σε 10,6%). Οι μικρομεσαίες εμπορικές επιχειρήσεις στο λιανικό εμφανίζουν στασιμότητα, καθώς δυσκολεύονται να αυξήσουν τον κύκλο εργασιών τους λόγω οικονομικών πιέσεων και αβεβαιότητας στην αγορά. Η άνοδος των τιμών προμηθευτών διόγκωσε πρωτοφανή επίπεδα τα τελευταία εννέα χρόνια (36%) το ποσοστό των επιχειρήσεων που διέκοψαν τη συνεργασία τους με κάποιον προμηθευτή. Σχεδόν οι μισές επιχειρήσεις (44%) στο λιανικό δήλωσαν στασιμότητα του κύκλου εργασιών στα περυσινά επίπεδα ενώ περισσότερες από τις μισές (52%) δεν αναμένουν μεταβολή στο προσεχές μέλλον. Η διαχείριση των ανατιμήσεων, οι οικονομικές υποχρεώσεις, η έλλειψη ρευστότητας και η δυσκολία εύρεσης του κατάλληλου προσωπικού αξιολογούνται, κατά σειρά σπουδαιότητας, ως οι βασικότερες προκλήσεις των επιχειρήσεων. Το



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΥΝΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΕΜΠΟΡΙΟΥ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

ενεργειακό κόστος συνεχίζει να αποτελεί σοβαρό πλήγμα για τη βιωσιμότητά των μικρομεσαίων επιχειρήσεων καθώς διογκώνει το λειτουργικό τους κόστος.

Ο Υπουργός Ανάπτυξης κ. **Τάκης Θεοδωρικάκος**, στην ομιλία του, τόνισε:

«Στηρίζουμε έμπρακτα την επιχειρηματικότητα, μειώνοντας τους φόρους, τις εισφορές, αλλά και το κόστος στέγασης των επιχειρήσεων, με μέτρα όπως το πλαφόν 3% στην ετήσια αύξηση των εμπορικών μισθώσεων. Η αύξηση της ανταγωνιστικότητας, που επιδιώκουμε μέσω του νέου παραγωγικού μοντέλου με επίκεντρο τη βιομηχανία και τη μεταποίηση, οδηγεί σε μεγαλύτερα εισοδήματα και ενισχύει την αγοραστική δύναμη των πολιτών, στηρίζοντας το ελληνικό εμπόριο. Ισχυρή παραγωγή σημαίνει ισχυρό εμπόριο, σταθερές θέσεις εργασίας και ένα καλύτερο μέλλον για τη νέα γενιά. Και αυτή είναι η καλύτερη εγγύηση για την ασφάλεια, την ευημερία και τη συνοχή της πατρίδας μας: μια Ελλάδα που παράγει, εξάγει και αναπτύσσεται».

Ο Πρόεδρος της ΕΣΕΕ κ. **Σταύρος Καφούνης** τόνισε:

«Ο πρωταγωνιστικός ρόλος του Εμπορίου στην ελληνική οικονομία επιβεβαιώθηκε και το 2024 σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΕΕΕ. Ωστόσο, ολόκληρο το οικοσύστημα του κλάδου υφίσταται πιέσεις λόγω της στασιμότητας στον τζίρο και του αυξημένου λειτουργικού κόστους, με τη ρευστότητα να περιορίζεται όλο και περισσότερο, ειδικά στις μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, υποχρεώνοντας αυτές να εστιάζουν περισσότερο στην επιβίωση παρά στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας. Ο ψηφιακός και ο πράσινος μετασχηματισμός κοστίζει για τις πιο ευάλωτες εμπορικές επιχειρήσεις περισσότερο από όσο μπορούν να αντέξουν στην παρούσα συγκυρία. Οι εξελίξεις στην αγορά κατά το 4ο τρίμηνο του 2025, μετά και τις απειλές περί επιβολής δασμών και τη διόγκωση του αθέμιτου ανταγωνισμού, επιτείνουν τον προβληματισμό εν μέσω ενός περιβάλλοντος αβεβαιότητας στο παγκόσμιο εμπόριο και την επιχειρηματικότητα διεθνώς. Η ΕΣΕΕ έχει προτείνει ένα πλέγμα μέτρων που στηρίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη του εμπορίου και της οικονομίας, στοχεύοντας στη διόρθωση των αδικιών, στη στήριξη των συνεπών επιχειρηματιών και στην ελάφρυνση των φορολογικών και ασφαλιστικών επιβαρύνσεων. Η Πολιτεία οφείλει να δράσει έγκαιρα, τώρα που ο δημοσιονομικός χώρος της το επιτρέπει περισσότερο από κάθε άλλη φορά».

Την επιστημονική παρουσίαση και σχολιασμό της ΕΕΕΕ – 2024 έκαναν οι:

- **Δρ. Βάλια Αρανίτου**, Επιστημονική Διευθύντρια Ινστιτούτου ΕΣΕΕ
- **Δρ. Χαράλαμπος Αράχωβας**, Διοικητικός Διευθυντής Ινστιτούτου ΕΣΕΕ
- **Δρ. Μανόλης Μανιούδης**, Συντονιστής Τμήματος Οικονομικής Ανάπτυξης Ινστιτούτου ΕΣΕΕ

Διαβάστε ολόκληρη την ΕΕΕΕ-2024 [εδώ](#).